

Õied ärkavas aias

ELLE AHSE

Lumeroosid alustavad öitsemist juba lumes, varaseim sibullill on aga talvine lumekupp.

Lumeroosid (*Helleborus*) on lumelilled, neist imetlusväärseim on must lumeroos (*H. niger*) ja tema sordid.

Must lumeroos avab oma õied juba hilissügisel, öitseb külma trotsides vapralt lume all edasi ning esimeste päikesekiirte ilmudes säratab oma kauneid 5cm läbimõõduga õisi läbi sulava lume ning jääkelta.

Purpur-lumeroos (*H. purpurascens*) puhkeb märtsis, pärast paarikuist öitsemist muutuvad tema lillakaspunased õied roheliseks.

Aprillis avavad oma suured õied aed-lumeroosi (*H. x hybridus*) sordid. Nende õied on rohelised, valged, kollased, roosad, purpursed, mustad, kirjud, matid või metalse läikega. Viimase aja aretusdööbrid on eri värvides täidisõielised sordid.

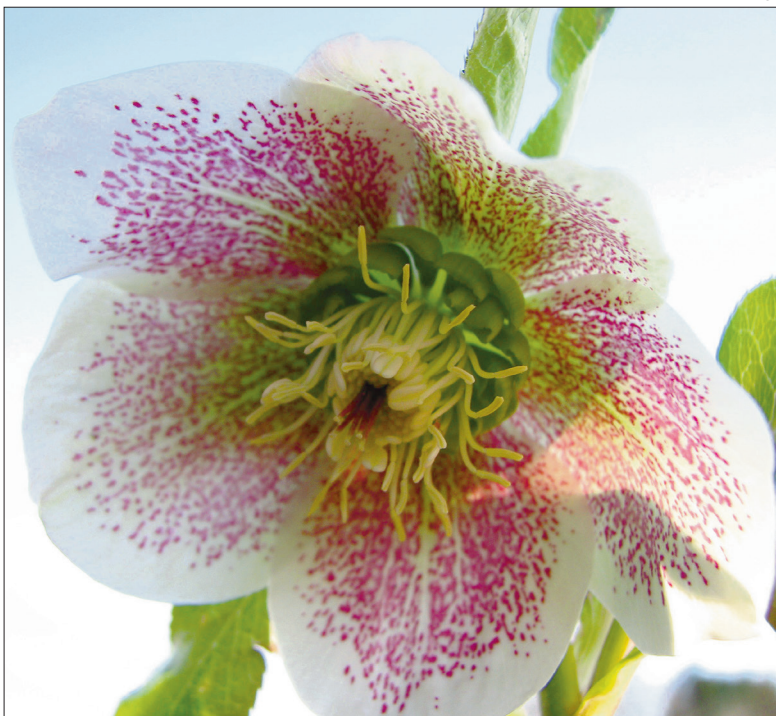
Aed-lumeroosiga peavad samu suurte valgete meeldivalt lõhnavaitega suureõieline lumeroos (*H. niger* ssp. *macranthus*) ja kaukaasia lumeroosi (*H. caucasicus*) sordid. Viimasel ajal ongi sordiaretuses kasutatud kõige rohkem just kaukaasia lumeroosi. Uute sortide rohkuse tõttu eelistatakse neid nimetada seeriadena, tuntuim on Lady Series.

Omapäraste roheliste õitega on vinav lumeroos (*H. foetidus*). Kahjuks on ta väga tundlik talvise niiskuse suhtes ega taha meil hästi talvituda. Siiski vääriks ta enam katsetamist.

Erakordselt ilusad lehed

Lume sulades muutuvad lumerooside puhmikud aina õierohkemaks ning uhkemaks. Kõik lumeroosid on pikaealised ning võivad aastakümneid kasvada samal kohal.

Lisaks väga varasele öitsemisele ja kaunitele õitele on neil ka silmatorkavalt ilusad nahkja pinnaga kämmaljad või sõrmjagused le-

Aed-lumeroos 'Tricastin'.

Aed-lumeroos 'Red Lady'.

hed. Olenevalt liigist moodustub südasuveks lehtedest 25–45 cm kõrgune tume- või sinakasroheline kompaktne puhmik, mis säilitab oma kauni välimuse lumeni.

Musta ja suureõielise lumeroosi lehed on igihaljad, teistel liikidel talvehaljad. Lumevaesel talvel pakuvad lumerooside lehepuhmikud silmailu aasta läbi.

Lumeroosid istutage poolvarju. Neid võiks veidi kaitsta ereda varakevadise päikese eest, mis võib põletada lehtedele inetud pruunid laigud.

Kuna lumeroosid on pikaealised taimed, valmistage istutuskoht hoolikalt ette. See peab olema sügavalt haritud huumus- ja lubjarikas niiskem pind.